

RUNOMITTOJA

TEE OMA RUNO!

Kokeile rohkeasti
eri runomittoja
ja luo oma runosi!

SUOMEN
KIRJAINSTITUUTTI

Pukstaavi,
SUOMALAISEN KIRJAN MUSEO

HAIKU

Haiku on kolmisäkeinen runo,
jossa on ensimmäisellä rivillä 5 tavua,
toisella 7 ja kolmannella rivillä taas 5 tavua
(5-7-5).

Haikujen aiheet liittyvät usein luontoon.
Runossa ei käytetä loppusointuja.

Esimerkki haikusta:

*Jos en sinulle (5 tavua)
kenelle sitten näytän (7 tavua)
luumupuun kukan. (5 tavua)*

tuntematon

KAIKU

Pukstaavin oma runomitta Kaiku on nelisäkeinen ja siinä on yhteensä 24 tavua.

Tavut jakautuvat riveille kaavan 9-3-9-3 mukaan. Muita sääntöjä ei ole, joten kuka tahansa osaa tehdä kaikuja!

Kaava perustuu sanoihin
Suo-ma-lai-sen kir-jan mu-se-o (9 tavua)
Puks-taa-vi (3 tavua).

Esimerkki kaiusta:
Ker-ran kir-ja al-koi kuis-kail-la (9 tavua)
ja luu-lin (3 tavua)
si-vu-jen su-hi-naa il-lal-la (9 tavua)
vain kuu-lin. (3 tavua)

KALEVALAMITTA

Kalevalanmitan nelipolvisessa trokeessa on neljä kaksitavuista laskevaa runojalkaa, ja säkeessä on yhteensä kahdeksan tavua.

Esimerkissä painolliset tavut on lihavoitu, runojalat erotettu pystyviivoin (|) ja sanat tavutettu: **Va**-ka | **van**-ha | **Väi**-nä-|**möi**-nen (8 tavua)

Esimerkki kalevalamitasta:

*Mieleni minun tekevi,
aivoni ajattelevi
lähteäni laulamahan,
saa'ani sanelemahan,
sukuvirttä suoltamahan,
lajivirttä laulamahan.
Sanat suussani sulavat,
puhe'et putoelevat,
kielelleni kerkiävät,
hampahilleni hajoovat.*

TANKA

Tankarunossa yhdistetään luontokuva
ja jokin tunne.

Tanka on viisisäkeinen ja siinä on yhteensä 31 tavua,
jotka jakautuvat riveille kaavan
5-7-5-7-7 mukaan.

Tankassa ei käytetä loppusointuja.

Esimerkki tankasta:

Päivä päättynyt, (5 tavua)
kaikki vieraat lähteneet (7 tavua)
vuoristokylään (5 tavua)
kuuluu enää huipuilta (7 tavua)
myrskytuulien parku. (7 tavua)

Yorizone (suom. Tuomas Anhava)

LIMERIKKI

Limerikki on viisisäkeinen runomuoto.

Sen kaava on a-a-b-b-a, eli kaksi ensimmäistä (1 ja 2)

ja viimeinen säe (5) ovat loppusoinnullisia

keskenään, ja keskimmäiset (3 ja 4) keskenään.

Ensimmäisessä säkeessä nimetään yleensä paikka,

josta runon henkilö on kotoisin. Viimeisessä

säkeessä on jokin yllättävä käänne.

Esimerkki limerikistä:

Vanha täti joka asusti Nokalla

tuli julkuksi hernerokalla:

Pisti rokkaansa niin paljon ruutia

että talon sai roskeen luutia...

Piti maustaa vain artisokalla.

Ilpo Tiihonen: Ei-Kaj Plumps

SUOMEN
KIRJAINSTITUUTTI

Pukstaavi,
SUOMALAISEN KIRJAN MUSEO

